

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด
ระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
Development of a Training Curriculum to Enhance Teaching Standards
Aligned with Formative and Summative Indicators for Quality School
Curriculum Development

กิตติรัตน์ เกษตรสุนทร^{1*} จักรชัย ตระกูลโอสถ² รักษ์ทวี เกาโต³ วชิรญาณ สาดสว่าง⁴

วัยวุฒม์ อยู่โนศล⁵ และ กวีเชษฐ์ เปีย⁶

Kittirat Kasatsuntorn^{1*}, Jakchai Trakoonosot², Raktawee Taoto³, Wachiraya Sadsang⁴,

Waiyawut Yoonisil⁵ and Kaweechate Pia⁶

(Received: June 17, 2024; Revised: September 10, 2024; Accepted: September 16, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความต้องการยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ 3) ทดลองใช้หลักสูตรฯ และ 4) ประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฯ โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 80 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม แบบทดสอบความรู้และแบบประเมินผลการใช้หลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

¹ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

⁴ อาจารย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

⁵ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁶ ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบ้านคังวังวัว

¹ Lecturer, Faculty of Education, Thaksin University

² General administration officer, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

³ Lecturer, Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

⁴ Lecturer, Mathematics, Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary)

⁵ Assistant Professor, The Graduate School, Srinakharinwirot University

⁶ Teacher, Foreign Language Department, Bankungwangwua School

* Corresponding Author E-mail: torn.facnlub@gmail.com

1. ผลการศึกษาความต้องการฯ ได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ควรเน้นการสร้าง/ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา 2) ควรเน้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวชี้วัดต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทางให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา และ 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในห้องเรียนประกอบด้วยตัวชี้วัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. ผลพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตรฝึกอบรม หมวดที่ 3 การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม หมวดที่ 4 หลักเกณฑ์ในการประเมินผล และหมวดที่ 5 การประเมินและปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของหลักสูตรฝึกอบรม ส่วนการวิพากษ์ความเหมาะสมของหลักสูตรฉบับร่าง พบว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม ลักษณะของหลักสูตรเป็นการบรรยายให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติโดยการวิพากษ์ตัวชี้วัดในระดับต่าง ๆ พร้อมกับส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพที่แท้จริง

3. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า ผู้เข้าอบรมมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม

4. การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า ผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ หลักสูตรฝึกอบรม ตัวชี้วัด หลักสูตรสถานศึกษา

Abstract

The aim of this research was to: (1) study the needs related to raising teaching standards in alignment with formative and summative indicators toward the development of quality school curricula; (2) develop a training curriculum; (3) implement a pilot trial of the curriculum; and (4) evaluate and improve the curriculum. This research employed a research and development (R&D) model. The sample consisted of 80 individuals selected through purposive sampling. Data collection tools included interview protocols, focus group guidelines, a knowledge test, and curriculum evaluation forms. Data analysis involved qualitative content analysis and quantitative statistics, including frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-tests. The findings were as follows:

1. The needs assessment revealed three key aspects: (1) the importance of designing curricula aligned with the context of the educational institution; (2) the necessity of analyzing learning indicators—initial, intermediate, and final—to ensure contextual relevance; and (3)

the implementation of school curricula in classrooms, including learning indicators, lesson plans, teaching methods, assessment tools, and evaluation procedures.

2. The developed training curriculum consisted of five major components: (1) general information, (2) specific details about the training program, (3) curriculum operations and structure, (4) evaluation criteria, and (5) procedures for evaluating and improving the implementation process. Expert reviews found the draft curriculum to be appropriate and consistent. The curriculum combined lectures with practical exercises that focused on analyzing indicators at different levels while promoting understanding of how to elevate teaching standards in alignment with both formative and summative indicators for the development of quality school curricula.

3. The curriculum trial showed that participants' post-training scores were significantly higher than their pre-training scores.

4. The evaluation and revision phase indicated that the overall quality of the training curriculum was rated at the highest level.

Keywords: training curriculum, indicators, school curriculum

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีหลักการในการจัดการศึกษาที่สำคัญในเรื่อง “การกำหนดนโยบายให้มีเอกภาพ และให้มีความหลากหลายในการปฏิบัติ” โดยใช้ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรฐานทางการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ สถานศึกษามีคุณภาพใกล้เคียงกัน และบุคคลได้รับสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้าทางการศึกษาที่รัฐจัดให้ (Thailand Development Partners Forum Project, 2014) ดังนั้นเพื่อให้บุคคลได้รับความเสมอภาคทางการศึกษาทางรัฐบาลไทยจึงได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นมาเพื่อเป็นแกนกลางในสถานศึกษานำไปปฏิบัติและยึดเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับหลักสูตรให้ไปในแนวทางเดียวกัน (Sakulpramote, 2014) ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางเป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรของชาติและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจึงต้องมีการออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งสถานศึกษามีภารกิจที่สำคัญ ดังนี้ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากร

จัดสรรงบประมาณ ทรัพยากร ติดตามการใช้หลักสูตร กำกับดูแล นิเทศภายในให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ วิจัยและพัฒนาการใช้หลักสูตร ตลอดจนมีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Ratchakhom, 2014)

จากการสัมภาษณ์คณะผู้บริหารโรงเรียนบ้านสะพานเคียนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการนำหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา และการนำตัวชี้วัดระหว่างทาง และตัวชี้วัดปลายทางสู่การปฏิบัติพบว่า บุคลากรภายในโรงเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การนำตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทางสู่การปฏิบัติ เนื่องจากตัวชี้วัดแต่ละเรื่อง มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว หากไม่มีการศึกษารายละเอียดให้รอบคอบ จะทำให้เกิดปัญหาในการนำไปใช้ ซึ่งตัวชี้วัดมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการวัดและประเมินผลของตัวชี้วัด หากบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว จะส่งผลให้เกิดปัญหาอย่างมากในการนำตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทางของหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพและปัญหาของ Nutrawong (2010) จากผลการวิจัยนำร่องการใช้หลักสูตร ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถสรุปได้ตามประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) กระบวนการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น/หลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่ครบขั้นตอน และขั้นตอนที่สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการคือการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน และการศึกษากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น 2) การบรรจุสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มั่นใจในคุณภาพของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่จัดทำขึ้น เพราะยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับระยะเวลาในการจัดทำมีจำกัดในส่วนของการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสู่การเรียนการสอน และ 3) ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนใหญ่บุคลากรทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับสถานศึกษายังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ที่เพียงพอที่จะทำให้การขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรจากส่วนกลางสู่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักวิจัยทีดีอาร์ไอ (Wongkitrungrueang, 2011) ได้ศึกษาการบริหารองค์ความรู้ในหลักสูตร พบว่า ยังมีหลายส่วนไม่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะการกำหนดตัวชี้วัด และเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามตัวชี้วัดในมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความละเอียดและซ้ำซ้อน ส่งผลให้เนื้อหาหลักสูตรที่เรียนในแต่ละโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เพราะจะต้องปฏิบัติตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

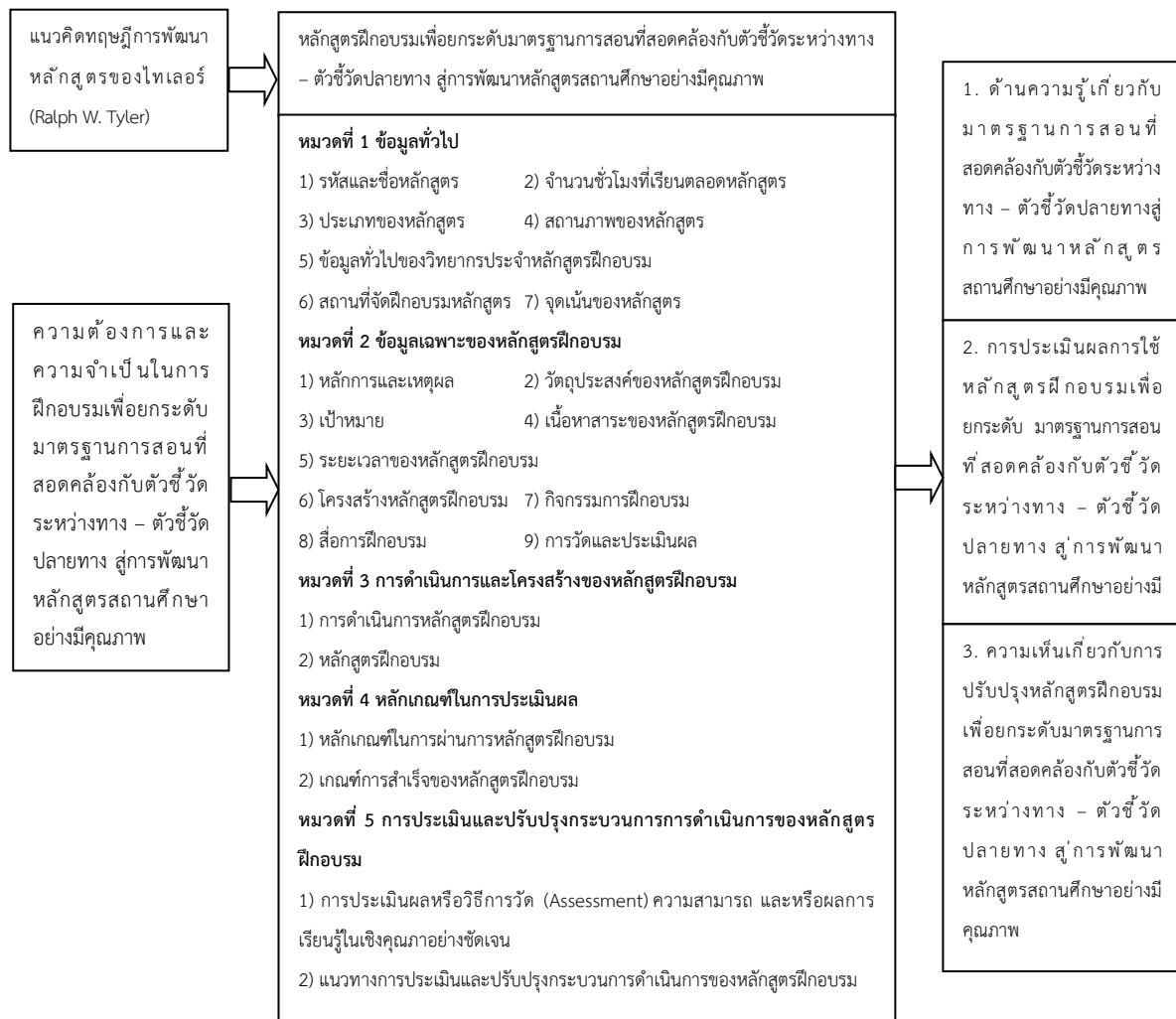
จากสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ตามที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) ได้มีการประกาศปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2566 โดยปรับตัวชี้วัดทั้งหมด 2,056 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดระหว่างทาง 1,285 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดปลายทาง 771 ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการและหลักสูตรสถานศึกษาและประสิทธิผลด้านการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล รวมถึงผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัดของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด

ระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ จากปัญหาดังกล่าวที่ผู้วิจัย จึงได้ดำเนินการศึกษารูปแบบในการพัฒนาหลักสูตร จากการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนา หลักสูตร พบว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับกับปัญหาดังกล่าว คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) หลักการสำหรับการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ มีองค์ประกอบ คือ 1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนควรบรรลุคืออะไร 2) มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรที่สามารถทำ ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย 3) ประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านี้ สามารถจัดให้มีประสิทธิภาพอย่างไร และ 4) เราจะสามารถทราบได้อย่างไรว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยไทเลอร์ระบุว่านักพัฒนาหลักสูตรควร ตอบคำถามทั้ง 4 ข้อนี้ให้ชัดเจนตามลำดับ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ซึ่งการกำหนด จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ชัดเจน จะทำให้ง่ายในการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบสนองจุดมุ่งหมาย รวมทั้งส่งผลต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ (Patphol, 2024) ผู้วิจัยจึงนำ หลักการองค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์มาเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และแนวทางในการบุคลากรเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการนำตัวชี้วัดระหว่างทาง – การนำตัวชี้วัด ปลายทางไปสู่การปฏิบัติ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัด ปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
2. เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด ระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ
4. เพื่อประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับ ตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ทั้ง 4 ขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยได้นำหลักการองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบของไทเลอร์มาเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตร โดยมีกระบวนการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (R₁ : Research) ศึกษาความต้องการยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพานเคียน โรงเรียนลำลอง และโรงเรียนบ้านพรุหาว จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เนื่องจากทั้งสาม

โรงเรียนอยู่ในพื้นที่บริบทสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ในพื้นที่เดียวกัน และทั้งสามโรงเรียนได้มีการทำบันทึกความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายใต้หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติเดียวในเรื่องยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) เพื่อศึกษาความต้องการยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทางสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพานเคียน โรงเรียนลำลอง และโรงเรียนบ้านพรุหาว จำนวน 3 คน โดยการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ เริ่มจากผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ใช้คำถามที่ชัดเจน หลีกเลี่ยงคำถามที่ขึ้นคำตอบหรือเป็นผลกระทบต่ออารมณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ จดบันทึก และขออนุญาต หากมีการบันทึกเสียง หรือถ่ายรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (D₁ : Development) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน ตามข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และ การวิพากษ์หลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 3 คน ประกอบไปด้วย อาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ระดับตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์) จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประเด็นสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยสนทนาในประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความสอดคล้องในองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และจัดทำประเด็นสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการสนทนา (moderator) กำหนดประเด็นสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยสนทนาในประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความสอดคล้องในองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาหลักสูตร

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และความเหมาะสมของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (R₂ : Research) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา จากโรงเรียนบ้านสะพานเคียน โรงเรียนบ้านลำลอง โรงเรียนบ้านพรหาวา ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 80 คน ตามข้อมูลในขั้นตอนที่ 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบความรู้ เรื่อง ยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทางสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ จำนวน 1 ชุด จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัยลักษณะรูปแบบเลือกตอบ โดยวัดองค์ประกอบความรู้ในเรื่องตัวชี้วัดของสถานศึกษา และการยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนในชั้นเรียน แบบทดสอบความรู้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 นำไป (try out) กับครูโรงเรียนนาทวีวิทยาคม จำนวน 30 คน เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงเร่งเห็นถึงความสอดคล้องในบริบทดังกล่าวจึงใช้โรงเรียนดังกล่าวเป็นกลุ่ม (try out) โดยมีค่าความยากระหว่าง 0.28 - 0.74 มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.36 - 0.89 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 และจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการเตรียมการทดลองใช้หลักสูตรได้มีการเตรียมความพร้อม ในส่วนเอกสารประกอบการฝึกอบรม พร้อมประสานงาน และแจ้งกำหนดการฝึกอบรมให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบ ลำดับถัดไป คือขั้นตอนการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร มีการทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรม (pre - test) และดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ และขั้นตอนสุดท้าย คือการประเมินผลหลังการฝึกอบรมด้วยวิธีการทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรม (post - test) เพื่อนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มาเปรียบเทียบกับองค์ความรู้ที่ได้รับหลังการฝึกอบรม จากนั้นตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมให้สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความรู้ มาวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในกลุ่มเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (D₂ : Development) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา จากโรงเรียนบ้านสะพานเคียน โรงเรียนบ้านลำลอง โรงเรียนบ้านพรุหาว ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 80 คน ตามข้อมูลในขั้นตอนที่ 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 5 ด้าน 20 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 นำไปทดลองใช้ (try out) กับครูโรงเรียนนาทวีวิทยาคม จำนวน 30 คน ตามข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.961 และจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 80 คน โดยการใช้แบบประเมินความพึงพอใจ เริ่มจากผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ใช้แบบประเมินกับกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นจัดเตรียมข้อมูลที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาโปรแกรมการจัดทำแบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ผลการประเมินพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจ และนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (Nilphan, 2015)

ค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

5. การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง

– ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดำเนินการหลังจากการทดลองใช้หลักสูตร โดยผู้วิจัยได้สังเกตผลระหว่างการใช้หลักสูตรจากการสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และข้อบกพร่องที่พบขณะทดลองใช้หลักสูตร ผลจากการทำแบบทดสอบความรู้ และผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฯ นำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่ส่งต่อการยกระดับความรู้ด้านตัวชี้วัดต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการฯ โดยการสัมภาษณ์คณะผู้บริหารโรงเรียนบ้านสะพานเคียน จำนวน 3 คน พบว่า ความต้องการในการพัฒนาฯ สรุปได้จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 ควรเน้นการสร้าง/ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้าง/ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนตามการออกแบบหลักสูตรของสถานศึกษา ประเด็นที่ 2 ควรเน้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวชี้วัดต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทางให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เข้าถึงและเข้าใจในส่วนประกอบของตัวชี้วัด และสามารถแยกตัวชี้วัดในระยะต่าง ๆ ควรใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล และสร้างเนื้อหาให้สอดคล้องกับบริบทตามที่ตัวชี้วัดได้กำหนด เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของบริบท แต่ละตัวชี้วัดเป็นอย่างไร และเมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดแล้วนั้น ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดจะทำให้ทราบถึง แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมไปถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และประเด็นที่ 3 การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในห้องเรียน ประกอบด้วยตัวชี้วัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ควรเน้น การนำหลักสูตรหรือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงตามบริบทแต่ละโรงเรียน โดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้นำไปสู่เชิงปฏิบัติได้จริง และสามารถใช้เครื่องมือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ได้อย่างแท้จริง

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยลักษณะของหลักสูตรเป็นการบรรยายให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ โดยการวิพากษ์ตัวชี้วัดในระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม และมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพที่แท้จริง เพื่อยกระดับองค์ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพานเคียน โรงเรียนลำลอง และโรงเรียนบ้านพรุหาว จำนวน 3 คน ซึ่งได้วิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรออกมาเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร หมวดที่ 3 การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม หมวดที่ 4 หลักเกณฑ์ในการประเมินผล และหมวดที่ 5 การประเมินและปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีองค์ประกอบในแต่ละหมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย 1) รหัสและชื่อหลักสูตร 2) จำนวนชั่วโมงที่เรียนตลอดหลักสูตร 3) ประเภทของหลักสูตร 4) สถานภาพของหลักสูตร 5) ข้อมูลทั่วไปของวิทยากรประจำหลักสูตรฝึกอบรม 6) สถานที่จัดฝึกอบรมหลักสูตร และ 7) จุดเน้นของหลักสูตร

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม 3) เป้าหมาย 4) เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรม 5) ระยะเวลาของหลักสูตรฝึกอบรม 6) โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 7) กิจกรรมการฝึกอบรม 8) สื่อการฝึกอบรม และ 9) การวัดและประเมินผล

หมวดที่ 3 การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) การดำเนินการหลักสูตรฝึกอบรม และ 2) หลักสูตรฝึกอบรม

หมวดที่ 4 หลักเกณฑ์ในการประเมินผล ประกอบด้วย 1) หลักเกณฑ์ในการผ่านการหลักสูตรฝึกอบรม และ 2) เกณฑ์การสำเร็จของหลักสูตรฝึกอบรม

หมวดที่ 5 การประเมินและปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 1) การประเมินผลหรือวิธีการวัด (Assessment) ความสามารถ และหรือผลการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพอย่างชัดเจน และ 2) แนวทางการประเมินและปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของหลักสูตรฝึกอบรม

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยได้มีเป้าหมาย ดังนี้ 1) ประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างอบรมเพื่อเป็นข้อมูลในการนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เข้ารับการอบรมให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล ดังนี้ ระหว่างการจัดกิจกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะทำการวัดและประเมินการเรียนรู้โดยใช้การสังเกตและการโต้ตอบคำถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เข้ารับการอบรมให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วย ปรากฏว่า ผู้เข้าอบรมได้มีการโต้ตอบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรในทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ ในเรื่อง 1) ความเป็นมาพัฒนาการหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2566 และ 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนกระบวนการความคิดเห็นต่างๆ ในองค์ความรู้ที่ตนเองมี วิทยากรมีการกระตุ้นด้วยการถามตอบเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเข้าอบรม ซึ่งในการบรรยายเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ทุกช่วงระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดองค์ความรู้ หรือแนวทางใหม่ ๆ ในระหว่างการบรรยาย เป็นการเพิ่มเติมความรู้ที่ขาดหายไปของตนเอง และ 2) เพื่อประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล ดังนี้ เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมครบทุกหน่วยการเรียนรู้ จะดำเนินการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยใช้แบบทดสอบและแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อวัดประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฯ จากการทดสอบความรู้ของผู้เข้าอบรมมีผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพหลังการเข้ารับการฝึกอบรมโดยมีค่า ($\bar{X}$ = 11.90) สูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรมโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 9.26) ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทางสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการสอนฯ	n	คะแนนเต็ม	คะแนนได้	
			$\bar{X}$	S.D.
ก่อนการอบรม	80	20	9.26	2.57
หลังการอบรม	80	20	11.90	2.63

4. ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า ผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดระหว่างทาง – ตัวชี้วัดปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ (n = 80)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	4.57	0.51	มากที่สุด
1.1) รูปแบบในการจัดกิจกรรม	4.58	0.56	มากที่สุด
1.2) ลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม	4.56	0.59	มากที่สุด
1.3) ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.55	0.57	มากที่สุด
1.4) สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.58	0.54	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.65	0.43	มากที่สุด
2.1) เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.62	0.48	มากที่สุด
2.2) เนื้อหาที่บรรยายสามารถนำไปบูรณาการได้	4.63	0.50	มากที่สุด
2.3) เนื้อหาที่บรรยายมีความเข้าใจง่าย	4.62	0.48	มากที่สุด
2.4) เนื้อหาที่บรรยายมีความทันสมัย	4.78	0.44	มากที่สุด
3. ด้านวิทยากร	4.68	0.42	มากที่สุด
3.1) ประสบการณ์ในเรื่องที่บรรยาย	4.65	0.47	มากที่สุด
3.2) ความรู้ในเรื่องที่บรรยาย	4.70	0.48	มากที่สุด
3.3) เทคนิคในการถ่ายทอดความรู้	4.67	0.49	มากที่สุด
3.4) การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย	4.72	0.44	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.62	0.47	มากที่สุด
4.1) การประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ	4.25	0.55	มากที่สุด
4.2) ระบบการเข้าถึงไฟล์ข้อมูลต่าง ๆ ของการจัดกิจกรรม	4.63	0.50	มากที่สุด
4.3) ความชัดเจนของภาพ เสียงในระบบออนไลน์	4.65	0.55	มากที่สุด
4.4) การควบคุมสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ผ่านระบบออนไลน์	4.67	0.49	มากที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5. ด้านคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ	4.66	0.46	มากที่สุด
5.1) การติดต่อประสานงานคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ	4.62	0.53	มากที่สุด
5.2) การให้บริการที่เป็นธรรม (ไม่เลือกปฏิบัติ)	4.67	0.49	มากที่สุด
5.3) ความกระตือรือร้นในการให้ความช่วยเหลือ	4.68	0.46	มากที่สุด
5.4) ความสุภาพของคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.64	0.43	มากที่สุด

ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมฯ ดำเนินการหลังจากการทดลองใช้หลักสูตร โดยผู้วิจัยได้บันทึกผลระหว่างการใช้หลักสูตรจากการสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถาม ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และข้อบกพร่องที่พบขณะทดลองใช้หลักสูตร ผลจากการทำแบบทดสอบความรู้ และผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฯ นำมาวิเคราะห์ พบว่า เนื่องจากจำนวนชั่วโมงในการจัดกิจกรรม มีเพียงแค่จำนวน 6 ชั่วโมง ซึ่งค่อนข้างจำกัดในการจัดกิจกรรม และกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในลักษณะฟังบรรยายในรูปแบบออนไลน์ จึงทำให้ตัวกิจกรรมไม่น่าดึงดูดเท่าที่ควร และกิจกรรมไม่ได้นำไปสู่ภาคการปฏิบัติ ซึ่งด้วยระยะเวลา ที่มีค่อนข้างจำกัด จึงไม่สามารถนำผู้เข้าอบรมสู่การปฏิบัติได้ และด้วยอุปสรรคในการจัดโครงการในรูปแบบออนไลน์ ไม่ได้เอื้อต่อการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ถึงแม้ทางทีมวิทยากรและผู้จัดโครงการ ได้พยายามออกแบบรูปแบบการจัดโครงการให้เอื้อต่อการปฏิบัติ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเพราะระยะเวลาที่มีอย่างจำกัดกับสถานการณ์ในการจัดที่ไม่ค่อยเอื้อต่อการปฏิบัติ ควรกำหนดจุดเน้นของหลักสูตร และมุ่งเน้นอธิบายขยายความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชีวิต และควรมีการระบุจุดประสงค์ กิจกรรมในการพัฒนาเครื่องมือการวัด สื่อที่ใช้ ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจนถึงการประเมิน ติดตามความสำเร็จของหลักสูตรเป็นระยะ เพื่อดูความสำเร็จของหลักสูตร

อภิปรายผล

จากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อยกระดับมาตรฐานการสอนที่สอดคล้องกับตัวชีวิตระหว่างทาง – ตัวชีวิตปลายทาง สู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาความต้องการฯ ได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 1. ควรเน้นการสร้าง/ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา 2. ควรเน้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวชีวิตต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทาง ให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา และ 3. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในห้องเรียน ประกอบด้วย ตัวชีวิตการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งพบว่า คณะผู้บริหารต้องการให้บุคลากรของโรงเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้าง/ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวชีวิตต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทาง ให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าถึงและเข้าใจในส่วนประกอบของตัวชีวิต และสามารถแยกตัวชีวิต

ในระยะต่าง ๆ รวมไปถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในห้องเรียน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับปัญหาดังกล่าว คือ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ในองค์ประกอบที่ 1 ว่าด้วยการกำหนด จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ควรบรรลุให้ชัดเจน โดยการสำรวจความต้องการหรือวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรจากการรวบรวมจากบุคลากร หรือสังเคราะห์จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนด จุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Patphol, 2024) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saengthong (2021) และ Somkratok (2020) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะหลักสถานศึกษา พบว่า มีผลการสำรวจความต้องการที่คล้ายคลึงกัน คือ สถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์บริบทตัวชี้วัดและจุดเน้นของสถานศึกษา รวมไปถึงความต้องการและ ความจำเป็นต่อฐานสมรรถนะของหลักสูตร เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

2. จากการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ นั้นคือ ขั้นตอนการสังเคราะห์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการกำหนดประเด็นหารือกับคณะผู้บริหารโรงเรียน สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร ออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) รหัสและชื่อหลักสูตร 2) จำนวนชั่วโมงที่เรียนตลอดหลักสูตร 3) ประเภทของหลักสูตร 4) สถานภาพของหลักสูตร 5) ข้อมูลทั่วไปของวิทยากรประจำหลักสูตรฝึกอบรม 6) สถานที่จัดฝึกอบรมหลักสูตร และ 7) จุดเน้นของหลักสูตร หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม 3) เป้าหมาย 4) เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรม 5) ระยะเวลาของหลักสูตรฝึกอบรม 6) โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 7) กิจกรรมการฝึกอบรม 8) สื่อการฝึกอบรม และ 9) การวัดและประเมินผล หมวดที่ 3 การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ 1) การดำเนินการหลักสูตรฝึกอบรม และ 2) หลักสูตรฝึกอบรม หมวดที่ 4 หลักเกณฑ์ในการประเมินผล ได้แก่ 1) หลักเกณฑ์ในการผ่านการหลักสูตรฝึกอบรม และ 2) เกณฑ์การสำเร็จของหลักสูตรฝึกอบรม และหมวดที่ 5 การประเมินและปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ 1) การประเมินผลหรือวิธีการวัด (assessment) ความสามารถ และหรือผลการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพอย่างชัดเจน และ 2) แนวทางการประเมินและปรับปรุงกระบวนการดำเนินการของหลักสูตรฝึกอบรมเมื่อนำไปวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง พบว่า มีความสอดคล้องเหมาะสม เป็นไปตามเงื่อนไขของการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ในองค์ประกอบที่ 2 องค์ประกอบของหลักสูตรต้องมีความพร้อมที่จะจัดในการประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์บริบท 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว 3) การกลั่นกรองจุดมุ่งหมายทางการศึกษา 4) การกำหนดจุดมุ่งหมายที่แท้จริง 5) การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ และ 6) การประเมินผลการศึกษา (Patphol, 2024) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mekdee & Sripatta (2022) และ Ratchada & Chulasuwan (2023) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาบริหารและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พบว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กลไกการดำเนินงาน 4) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วม จำนวน 4 ด้าน 39 แนวทาง ดังนี้ 4.1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา จำนวน 6 แนวทาง 4.2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 10 แนวทาง 4.3) การนำหลักสูตรไปใช้ จำนวน 14 แนวทาง และ 4.4) การกำกับดูแลคุณภาพ จำนวน 9 แนวทาง และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสม สอดคล้องกับ (Surachot, 2020) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ซึ่งมีองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย เหตุผลและความสำคัญของหลักสูตร หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร ระยะเวลาของหลักสูตร แผนฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม วิธีการวัดและประเมินผล ตารางฝึกอบรม และเอกสารประกอบหลักสูตร โดยมีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือ ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก

3. จากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ได้มีเป้าหมาย ดังนี้ 1) ผู้เข้าอบรมได้มีการโต้ตอบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรในทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้ ในเรื่อง 1) ความเป็นมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2566 และ 3) การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนกระบวนการความคิดเห็นต่าง ๆ ในองค์ความรู้ที่ตนเองมี วิทยากรมีการกระตุ้นด้วยการถามตอบเพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเข้าอบรม ซึ่งในการบรรยายเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ทุกช่วงระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดองค์ความรู้ หรือแนวทางใหม่ ๆ ในระหว่างการบรรยายเป็นการเพิ่มเติมความรู้ที่ขาดหายไปของตนเอง และ 2) เพื่อประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล ดังนี้ เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมครบทุกหน่วยการเรียนรู้ จะดำเนินการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยใช้แบบทดสอบและแบบประเมินผลการใช้หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อวัดประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ได้สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ในองค์ประกอบที่ 3 คือ การจัดกิจกรรมของหลักสูตรจะต้องมีการ จัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในด้านเวลาต่อเวลา เนื้อหาต่อเนื้อหา และยึดหยุ่นต่อผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวัดและประเมินอยู่เป็นระยะ เพื่อเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมในตัวของหลักสูตร (Patphol, 2024) และเมื่อเปรียบเทียบด้านความรู้พบว่า ผู้เข้าอบรมมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kitjapipat (2022); Saringkar (2021); Suttaluang (2022) ทั้ง 3 คน ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมของสถานศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ของกิจกรรมมีเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถทำให้ผู้เข้าอบรมเกิดทักษะการเรียนรู้ตามที่เป้าหมาย

ของหลักสูตรฝึกอบรมได้กำหนด รวมไปถึงการได้รับการฝึกฝนให้นำความรู้ทักษะดังกล่าวในหลักสูตรไปใช้ หรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง

4. ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากการผลสังเกตระหว่างการใช้หลักสูตรจากการสังเกตพฤติกรรม การตอบคำถาม ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และข้อบกพร่องที่พบขณะทดลองใช้หลักสูตรผลจากการทำแบบทดสอบความรู้ และผลการประเมินผลการใช้หลักสูตรฯ พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในลักษณะฟังบรรยายในรูปแบบออนไลน์ จึงทำให้ตัวกิจกรรมไม่น่าดึงดูดเท่าที่ควร และกิจกรรมไม่ได้นำไปสู่ภาคการปฏิบัติ ซึ่งด้วยระยะเวลาที่มีค่อนข้างจำกัด จึงไม่สามารถนำผู้เข้าอบรมสู่การปฏิบัติได้ และด้วยอุปสรรคในการจัดโครงการในรูปแบบออนไลน์ ไม่ได้เอื้อต่อการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ถึงแม้ทางทีมวิทยากรและผู้จัดโครงการ ได้พยายามออกแบบรูปแบบการจัดโครงการให้เอื้อต่อการปฏิบัติ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ในส่วนขององค์ความรู้ กระบวนการจัดกิจกรรม วัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมไปถึงเกณฑ์การประเมินของหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีความชัดเจนทุกในตามกระบวนการออกแบบหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 4 ของการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) การจัดทำหลักสูตรต้องมีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน แล้วนำผลดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด และลดปัญหาในการใช้งานในครั้งถัด (Patphol, 2024) และสอดคล้องกับ Kitjapipat (2022); Lertwattanawanich (2017); Saengthong (2021) พบว่า ผลการประเมินการใช้หลักสูตรการส่งเสริมทักษะอาชีพ หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างการออกแบบการเรียนรู้ และหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 3 หลักสูตรมีความพอใจในระดับมากที่สุด และมีผลการปรับปรุงที่สอดคล้องกันทั้ง 3 หลักสูตร เนื่องจากทั้ง 3 หลักสูตรมีเวลาที่ค่อนข้างจำกัดในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนจึงทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหากิจกรรมของหลักสูตรเท่าที่ควร ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการจัดกิจกรรมในรายวิชาชุมชนไม่มีการบูรณาการรายวิชาอื่นเข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร ทำให้ตัวกิจกรรมที่ส่งผลถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่สามารถเกิดได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากหมดเวลาเสียก่อน และเนื่องจากเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมค่อนข้างจำกัด ทำให้บางกิจกรรมไม่สามารถจัดกิจกรรมจบได้ภายในชั่วโมงนั้น ส่วนการวัดและประเมินผลชิ้นงานของนักเรียนในเรื่องของเกณฑ์การประเมินชิ้นงานที่อาจจะใช้ภาษาที่ยากเกินไปทำให้เกิดการไม่เข้าใจในการวัดและประเมินชิ้นงานของนักเรียน ซึ่งได้ทำการปรับเกณฑ์ใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้นใช้ภาษาที่ง่ายขึ้น มีความกระชับ เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลชิ้นงานของนักเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรสร้างและออกแบบหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตามการออกแบบหลักสูตรของสถานศึกษา

1.2 ควรพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอน และการเลือกใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทตามที่ตัวชี้วัดได้กำหนด

1.3 ควรพัฒนาแนวทางการนำหลักสูตรและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงตามบริบท และมีความสอดคล้องของแต่ละโรงเรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มกิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดชิ้นงานในการเรียนรู้ร่วมกันตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC)

2.2 ควรศึกษาวิจัยปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในเชิงลึก เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ โดยศึกษาจากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย เช่น ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชน เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามขนาดของโรงเรียน

Translate Thai References

- Kitjapipat, T. (2022). *Development of training courses to strengthen design abilities. Proactive learning management for primary school teachers In the Bhumtawanwittaya Foundation School* [Master's Thesis]. Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Lertwattanawanich, S. (2017). *Development of project-based learner development activities to promote career skills and career characteristics for secondary school students.* [Doctoral dissertation]. Silpakorn University. (in Thai)
- Mekdee, C., & Sripatta, T. (2022). *Study of conditions and guidelines for administration of educational institution curricula. Under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office In Phitsanulok Province. Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(1), 652 – 665.* (in Thai)
- Nilphan, M. (2015). *Educational research methods* (5th ed.). Silpakorn University Printing House. (in Thai)
- Nutrawong, R. (2010). *Summary of research results from pilot use of curriculum. Basic Education Curriculum, B.E. 2008* [Research report]. Ministry of Education. (in Thai)
- Patphol, M. (2024). *Contemporary curriculum development model* (2nd ed.). Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Ratchada, Y., & Chulasuwan, S. (2023). Guidelines for developing school curriculum using participation for schools to expand educational opportunities. Under the jurisdiction of the Maha Sarakham Primary Educational Service Area Office, Area 3. *Buddhist Philosophy Wiwat Journal, 7(4), 160 – 665.* (in Thai)

- Ratchakhom, P. (2014). Educational institution curriculum management. According to the 2008 Basic Education Core Curriculum of educational institutions under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office. *Journal of Education Khon Kaen University*, 37(4), 94 – 102. (in Thai)
- Saengthong, A. (2021). *Development of the educational curriculum of Wat Chandrawat School (Sukprasarat)* [Master's Independent research]. Silpakorn University. (in Thai)
- Sakulpramote, S. (2014). *Reform of the basic education curriculum*. Secretariat Printing House House of Representatives. (in Thai)
- Saringkar, N. (2021). *Development of a training curriculum to enhance competency in teaching Dhamma studies according to the concept of Active Learning (Active Learning) for monks teaching morality* [Doctoral dissertation]. Silpakorn University. (in Thai)
- Somkratok, C. (2020). *Developing a training curriculum by applying the concept of competency-based learning management in collaboration with a professional learning community to strengthen the ability to design learning management on Life safety of health education teachers* [Doctoral dissertation]. Chulalongkorn University. (in Thai)
- Surachot, C. (2020). *Development of learning management curriculum in the 21st century using the professional learning community (PLC) process* [Doctoral dissertation]. Burapha University. (in Thai)
- Suttaluang, S. (2022). *Development of a training curriculum to enhance competency in active learning management using guidance and mentoring processes. For primary school teachers* [Doctoral dissertation]. Naresuan University. (in Thai)
- Thailand Development Partners Forum Project. (2014). *Reform of the learning system and education management*. Sahamit Printing and Publishing Company Limited. (in Thai)
- Wongkitrungrueang, W. (2011). *New Future Skills: Education for the 21st Century*. Open Worlds. (in Thai)